

Wetoto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 15, '88-'89
Nr. 20, dd. 20 februari 1989
ISSN: 0773-5162
Wekelijks

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Caria Rosseels
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
Verschijnt niet van juni tot augustus

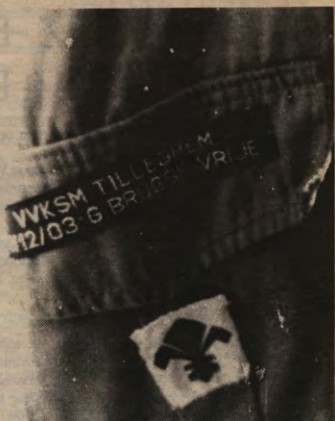
Genoten

Wij vrouwen moeten eindelijk eens wat meer respect gaan tonen voor geslachtsgenoten die weten wat ze willen. Voor Margaret Thatcher bijvoorbeeld, die al die stijve Engelse heertjes telkens weer in hun hemd zet. *Cut off their balls, Maggie.* Of voor Benazir Bhoetto, die speciaal twee maanden te vroeg beviel om die Pakistaanse mollahs eens onze strijdkreet 'Baas in eigen buik' in levende lijve te demonstreren, op pagina 6.

Lust

Dat Kringraad vol zit met jonge yuppies in driedelig maatpak wist u al. U heeft er tot nu toe waarschijnlijk ook nog geen last van gehad. Maar nu beginnen ze daar *nota's* te produceren dat het een lieve lust is. Als het over lullen gaat, weten ze daar van aanpakken. Zij lever dat wij, natuurlijk. Maar wanneer zelfs de goeie ouwe strijders voor democratisering, rektor Roger en zijn kameraden, die oprispingen beginnen bejubelen, dan is er iets mis in deze wereld, op pagina 2 en 3.

WELPJES: Over den strijd der Vlaamse Jeugd, lees pagina 4.

OEPS - Alle woortjes zonder faut schrijven, is helemaal niet makkelek. Dat weten wei heel goet. Gelukkek kan meester Gwiedo Geerts die moeilike spelling duidelik uitleggen, op blatside 9. (Foto Henderik Dellegranje)

Miet Smet over fysiek en seksueel geweld bij vrouwen

“Onze samenleving reageert te tolerant op geweld”

Seks is sinds de jaren zestig uit de taboesfeer gehaald en bespreekbaar geworden. Seksueel geweld is dat nog steeds niet. Slachtoffers van seksueel geweld durven vaak niet praten over wat hen is overkomen. Ze vrezen niet geloofd te worden. 'Fysiek en seksueel geweld bij vrouwen' stond vorige week dinsdag op de agenda van de Veertiendaagse rond Relatievorming en Seksualiteit. Miet Smet, staatssecretaris voor leefmilieu en maatschappelijke emancipatie, zakte naar Leuven af om dit thema toe te lichten. De studies die zij hierover liet verrichten, brachten aan het licht dat fysiek en seksueel geweld zeer frequent in onze samenleving voorkomt. Sindsdien krijgt deze problematiek ook wat meer aandacht: onlangs vertoonde de BRT in de reeks *Made in Vlaanderen* de film 'Sarah, Sarah' over de verkrachting van een jong meisje. Ook Panorama en het BRT-radioprogramma Het Kraaienest maakten enkele uitzendingen over slachtoffers en daders van fysiek en seksueel geweld.

Miet Smet vindt die verruimde aandacht prima, al huivert ze soms bij een al te sensationele aanpak van de tematiek: "Artikels à la Humo, die vaak met de beste bedoelingen geschreven worden, doen door hun sensationele karakter meer kwaad dan goed. Het ongelooft over het bestaan van deze gewelddaden is zo al groot genoeg, zowel bij Jan met de pet als in justitie en politionele middens."

Miet Smet wijst er op dat er in onze samenleving te weinig morele sankties zijn ingebouwd tegen het gebruik van geweld. Geweld wordt tot op zekere hoogte aanvaard en getolereerd. De gevolgen voor slachtoffers van geweld zijn echter zo nefast, dat geweld in iedere omstandigheid ontoelaatbaar moet blijven. Niet alleen vrouwen die er zelf al eens het slachtoffer van geweest zijn,

lijden eronder. Ook de kwaliteit van het leven van een vrouw die angst heeft om door een donkere garage of door een half verlichte straat te wandelen, vermindert. Je voelt je onzekerder, je vrijheid en zelfstandigheid worden erdoor beperkt.

Skepsis

Eén van de prioriteiten van het ogenblik is het ombuigen van het klimaat van 'ongelooft' tot een klimaat van 'geloof'. Een vrouw die beweert verkracht te zijn, moet niet met skepsis benaderd worden. Ze moet geloofd worden. Verder onderzoek wijst dan wel uit of de aanklacht terecht of onterecht is. Het besef moet ook groeien dat seksueel geweld veel meer voorkomt dan men nu vaak denkt. Die ideeën kun je echter alleen ingang doen vinden op basis van *wetenschappelijk* onderzoek. In onze samenleving

moet iets 'wetenschappelijk' gestaafd zijn, voor het aangenomen wordt. Tot voor kort bestond er in België nagenoeg geen onderzoek naar geweld. De drie studies waartoe Miet Smet opdracht heeft gegeven, waren de eerste wetenschappelijke studies in ons land.

De eerste studie was een onderzoek naar 'ongewenste intimiteiten op het werk'. De KU Leuven voerde een deel van het onderzoek uit. Uit de resultaten bleek dat één op drie van de ondervraagde vrouwen en één op tien van de ondervraagde mannen ooit lastiggevalen was op het werk. Vrouwen krijgen er dus aanzienlijk meer mee te maken dan mannen. Het gaat daarbij om alle soorten vrouwen, al zijn er een paar *risikogroepen* aan te wijzen. Niet-gehuwde en gescheiden vrouwen zijn in de ogen van vele mannen 'vrij'. Ze zijn ook kwetsbaar: ze moeten op financieel vlak voor zichzelf en hun kinderen instaan. Wanneer ze protesteren tegen dergelijke praktijken op het werk, dreigen ze hun job te verliezen. Ook jonge vrouwen vormen een risikogroep. Jonge vrouwen die pas aan hun beroepsloopbaan begonnen zijn, zijn onervaren. Ze houden er niet van om in hun bil geknepen te worden, maar ze denken soms dat het erbij hoort en dat ze het moeten leren aanvaarden.

Meestal gaat het om 'lichte' ongewenste intimiteiten: uitledende blikken, dubbelzinnige opmerkingen, ... Ook zwaardere vormen zoals handtastelijken en kompromiterende voorstellen

Vrome wensen van pedagogen

KUL wil vijfde jaar voor aggregatie

Studenten die een aggregatie-opleiding volgen, doen meestal niets dan klagen. En terecht. De aggregatie is dikwijls niet veel meer dan een samenraapsel van nutteloze theoretische vakken en slecht georganiseerde stages. Daaruit zouden dan bekwaame leraren voor het hoger secundair onderwijs moeten groeien. Eenzelfde soort klachten hoor je trouwens ook bij de aggregatie-docenten zelf, bij de overheid en bij de instanties van het middelbaar onderwijs. Niet te verwonderen dus dat er in het verleden al tientallen keren plannen zijn geweest om de aggregatie-opleiding grondig te hervormen, telkens zonder resultaat. De KU Leuven lanceert nu een voorstel om van de aggregatie een extra jaar te maken, overigens tegen de zin van de studenten in. Maar vreemd genoeg heeft de studentenvertegenwoordiging van Kringraad er nooit op gereageerd, ook al was het voorstel al een maand gekend.

Voor studenten uit fakulteiten als Wetenschappen of Letteren en Wijsbegeerte was het onderwijs lange tijd één van de belangrijkste beroepsuitwegen. De verschillende besparingsgolven die het onderwijs troffen in de afgelopen jaren, hebben de tewerkstellingskansen daar echter drastisch doen dalen. Als gevolg daarvan is ook de interesse voor een bijkomend aggregatiediploma sterk verminderd. Tijdens het academiejaar 1980-'81 waren er nog 1700 inschrijvingen voor aggregatie. Ondertussen is dat aantal tot ongeveer 1100 gedaald.

Regen

Zelfs studenten die dan toch nog aggregatie volgen, zijn dikwijls niet te spreken over hun opleiding. Het regent klachten, en eigenlijk is dat niet te verwonderen. Op verschillende vlakken heeft de lerarenopleiding immers met serieuze problemen te kampen.

Voor een deel komen die moeilijkheden voort uit structurele problemen waarmee de aggregatie-opleiding te kampen heeft. Zo dateert de wet op de aggregatie uit 1929. Uiteraard is die volledig verouderd. Men hoort wel vaak het argument dat de vage omschrijvingen in de wet niet nadelig zouden zijn voor de aggregatie, omdat ze veel ruimte voor creativiteit laten aan de docent. Maar dan moet er van die creativiteit ook wel gebruik gemaakt worden.

Een bijkomend structureel probleem is dat de aggregatie niet kan beschikken over een eigen financiering. Aggregatie-studenten worden namelijk niet betaald door de staat. Er wordt wel een deel van het inschrijvingsgeld vrijgemaakt voor aggregatie, maar daarmee kan er geen full-time academisch personeel betaald worden. Veel profielen doen hun aggregatietaken immers slechts als bijjobdracht. Door dat gebrek aan financiële middelen is er verder nauwelijks wetenschappelijk onderzoek mogelijk, zijn de materiële mogelijkheden erg beperkt, enzovoort.

Er dan hebben we het nog niet gehad over de begeleiding en permanente vorming van leerkrachten na hun studies. Ook hier is er van staatswege geen geïnstitutionaliseerd kader voorzien en

wordt het initiatief overgelaten aan de universiteiten (in Leuven: het Vliebergh-Senciecentrum).

Dannie

Met zo'n problemen is het natuurlijk niet gemakkelijk een goede opleiding uit te bouwen. Ook op het inhoudelijke vlak loopt het daardoor niet al te vlak. Aggregatie is in essentie een praktijkopleiding, maar vakken als 'Algemene Methodenleer', 'Profonderevindelijke Opvoedkunde', 'Geschiedenis van de Opvoedkunde' en dikwijls zelfs 'Bijzondere Methodenleer' zijn louter theoretische vakken. De inhoud van die vakken moet dus grondig herzien en op de praktijk gericht worden. Dat wil niet zeggen dat een toekomstige leraar geen theoretische basis moet hebben, maar dan wel een basis van *bruikbare* theorie. Daarbij komt nog dat de aggregatievakken onderling vaak ofwel overlappen, ofwel te weinig bij elkaar aansluiten.

In het algemeen zijn de aggregatievakken bovendien slecht geïntegreerd in de vakopleiding. Als men ervan uitgaat dat ook een licentiaat die niet in het onderwijs terecht komt, zijn wetenschap op een degelijke manier aan een leek moet kunnen duidelijk maken, dan zou een nauwere aansluiting van vak- en lerarenopleiding voor beide voordelig kunnen zijn.

Ook de praktijkopleiding zelf is niet onproblematisch. De uitbouw en de begeleiding van de stages is vaak niet wat het zou kunnen zijn. Nog te dikwijls worden studenten nauwelijks voorbereid op stage gestuurd, en achteraf is er van evaluatie weinig sprake.

Als je al die problemen op een rijtje zet, is het dus niet verwonderlijk dat er al jarenlang pogingen ondernomen worden om de hele aggregatie-opleiding te reorganiseren. De laatste grote polemiek rond aggregatie vond plaats in de jaren '84-'85. Daniël Coens, de toenmalige nationale minister van onderwijs, had net de regentenopleidingen met een jaar verlengd, toen hij plannen aankondigde om van de aggregatie-opleiding een vijfde jaar te maken. Ook de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) pakte in

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit, en ondertekend zijn met naam, studietoestand en adres. Wie liever niet heeft zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ± 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Student Aid

Tanzania is geen democratie, het is een Marxistische éénpartijstaat. De CCM-partij heeft in elk dorp, wijk, onderneeming en het leger controleurs. Van elke buitenlandse wordt een verslag gemaakt voor de partij. Er is geen persvrijheid, geen vrijheid van vereniging en geen privébezi. De brave Nyerere steunt het ANC, en heeft meer politieke gevangenen dan Zuid-Afrika.

Het Uyamaa-dorp is verzinsel nr. 1 van het Nyerere-bewind. Tussen 74 en 76 zijn 10 miljoen boeren *manu militari* gedwongen zich daar te vestigen. De oude dorpen werden verbrand. In Roemenië speelt zich nu hetzelfde af. De Ujamaa bewoners zijn nu wel geschoold, een blote-voeten-dokter zonder medicijnen mag zieken verplegen en er is stromend water via leidingen door Nederland en Scandinavië geschonken. Sinds tien jaar is er echter een

gergelde verarming. Voorbeeld: de wereldmarktprijs van Cashewnoten (traditioneel exportproduct van Tanzania) steeg tussen 70 en 81 met 350% (van 1300 naar 6000 shilling per ton). Nyerere heeft de traditionele handel afgeschaft, de staat koop de landbouwproducten op. De boeren kregen van de staat in diezelfde periode 91% meer (van 910 naar 1740 s.). In 1970 kregen de boeren dus van de staat 2/3 van de wereldmarktprijs; in 1981 nog 1/3. Het verschil ging naar de staat.

U begrijpt dat die boeren in dergelijke omstandigheden alleen nog in de eigen behoeften trachten te voldoen. De kopers wenden zich tot andere landen, en de marxist Nyerere heeft het dan over "Het schandalige marktmechanisme" en het verfoeide liberalisme "dat de prijzen doet dalen."

In het liberale Ivoorkust, is sinds de onafhankelijkheid de katoenproductie verhandeld; cacao x 4; koffie x 3; bananen x 5. Hoefte het gezegd dat,

zelfs als de marktprijs daalde, het inkomen steeg? Ik hou van Ivoorkust en haar leiders ...

In 1961 stond Zuid-Korea op de lijst van de 64 armste landen op de 60ste plaats. Na 25 jaar liberalisme steekt het Japan naar de kroon. Zal ik nog 10 voorbeelden geven?

Socialisme bracht in heel de wereld collectieve honger en miserie. Nog steeds blijken er neo-interventionisten rond te huppelen die niet inzien dat eigendom de motor is van elke economie; dat de socialistische staat axiomatisch een dictatuur is die de honger niet oplost, en dat geen enkel systeem het beter kan dan het vrije individu. Tot spijt van een Derde Wereld lobby die denkt dat men Kalachnikovs kan eten.

Jean-Paul Flour

Galle

Onderhavig epistel is bedoeld als lezersbrief op het interview met Marc Galle dat in Veto 18 verscheen (dd. 6 februari). Galle verdedigt daarin een paar stellingen die bij ons als onderling onverenigbaar en tegenstrijdig overkomen. Wij vragen ons af op grond van welke argumenten hij zover wil komen "dat alle lagere schoolkinderen Engels als tweede taal wordt onderwezen?" Geleef hij werkelijk dat "de volgende generatie Europeanen (dlat) niet kan communiceren"? En "dat de taal als bindmiddel zal fungeren"? Zelfs mocht dat manoeuvre in het "gunstigste" geval zo uitdraaien: hoe zit het met de

integrale democratie die ook Galle moet heilig zijn? Wij bedoelen daarmee niet enkel de politieke, de sociale, de economische, maar ook de culturele democratie.

Wat stellen wij voor? Dat Galle zich zou verdiepen in de visie die andere vooraanstaande socialistische als Kamiel Huysmans, Willem Drees, Franz Jonas of Vincent Auriol, op dat stuk tot de hune hebben gemaakt. Dat Galle zich oor zou te luisteren leggen bij anderen die terzake een rechtvaardige oplossing verdedigen. Tussen haakjes: een suggestie die ook geldt voor alle andere progressieven, vooral mensen uit de onderwijswereld.

Waarin bestaat die oplossing? Voor iedereen de moedertaal als eerste taal, voor iedereen Esperanto als tweede taal. De enige goede en democratische oplossing. Geen sprake van taalimperialisme. Koraj salutojn, ankau al Marc Galle.

Ghislain Jacobs

Gewetensbezwaard

Open brief aan de minister van Binnenlandse Zaken.

Op 11 januari 1988 vroeg ik het statuut van gewetensbezwaarde aan om mijn alternatieve legerdienst te kunnen vervullen.

Hoewel ik het afschuwelijk diskriminerend vind dat enkel mannen - en dan nog maar een beperkt deel van hen - verplicht worden een aantal maanden

van hun leven in dienst te stellen van de staat,

hoewel gewetensbezwaarden voor, tijdens en na hun dienst op alle mogelijke manieren benadeeld en geminacht worden,

hoewel ik het schandelijk vind dat in een land dat zichzelf tot de beschaafde wereld rekent mensen die elkaar overhoop knallen nog steeds als helden vereerd worden, terwijl diegenen die weigeren te moorden zich daarvoor voortdurend moeten verantwoorden en uiteindelijk slechts als "inbreuk op bestaande dienstplichtwetten" getolereerd worden,

hoewel ik me afvraag of een land het recht heeft een zo zware verplichting als de dienstplicht op te leggen aan de mensen die tevoeligen binnen zijn grenzen geboren zijn,

hoewel gewetensbezwaarden tijdens de oorlog gedwongen kunnen worden aan de grote Misdaad mee te werken, was ik bereid mijn alternatieve legerdienst te doen.

Tot mijn spijt heb ik echter moeten vaststellen dat gewetensbezwaarden enkel terecht kunnen in organisaties die helemaal niets te maken hebben met een alternatief voor het leger. Als gewetensbezwaarde zoek ik naar een systeem dat de militaire defensie overbodig maakt. Ik hoop dan ook dat u me spoedig de mogelijkheid geeft een opleiding te volgen in geweldloze sociale verdediging, evenwaardig aan de militaire verdediging. Zoniet dwingt u me om - in overeenstemming met mijn geweten - totaal weigeraar te worden.

Peter Claes

Pleidooi tegen studieduurverlenging

Studeren na de studies

Je komt naar de universiteit om er een diploma te halen. Als pa of tante aan een laatstejaars humaniora vragen wat hij studeren wil, dan vragen ze welk diploma hij halen wil. Geen van beiden beseffen evenwel dat zoon- of neef/wel eens gedwongen kan worden om voor meer dan één diploma naar de unieft te trekken. "Niemand kan zich nog afgestudeerd noemen", zo luidt het adagium. Maar dat heeft een pak consequenties.

Een universitaire diploma betekent op de arbeidsmarkt al lang niet meer dat je diploma werk in je discipline vindt. Vandaar de groeiende tendens naar het *bijstuderen*. Niet altijd bijstuderen om zijn universitaire vorming te verruimen, maar in de eerste plaats bijstuderen om zijn kansen op de arbeidsmarkt wat veiliger te stellen.

Zo zijn er heel wat juristen die ook een diploma aan de fakulteit economie proberen te halen, of afgestudeerde historici die een licentie in de rechten aanvatten. Maar er zijn vooral die vele sociologen die zich aan het postgraduaat media- en informatiekunde wagen, of de natuurkundigen die een aanvullende

licentie in de informatica volgen, of de germanisten die een getuisschrift kunst- en cultuurbelief proberen te halen. Om een voetje voor te hebben op hun concurrenten, die niet anders kunnen dan ook te beginnen aan... Resultaat is een waardevermindering van de eerste diploma's, en een effectieve studieduurverlenging. Waarvoor trouwens geen doeltreffende studiefinanciering bestaat, zodat universiteitsstudies méér toekomstmogelijkheden steeds meer voor de financieel beter begoede jongeren lijken weggelegd. Genoeg stof om je ernstig zorgen om te maken.

Karrosel

Vandaar de belangstelling waarmee de studenten vorig jaar uitkeken naar het studiewerk van de Onderwijsraad in verband met het aanvullend studeren, en hun ontgoocheling toen bleek dat de nota die de Onderwijsraad daaromtrent naar de Akademische Raad toezuurde heel weinig concreets om het lijf had. Dat laatste bleek trouwens ook de mening van de akademische overheid te zijn, en die nota werd prompt teruggestuurd. Genoeg om de Onderwijsraad op de tenen te trappen, en de nota per kerende post opnieuw op de agenda van de Akademische Raad te zien belanden.

L&W

• Wo 22/2 om 21.00 u: Student Aid TD met een optreden van Germania Band The B-tunes, in de Lido, ink. 100.

Psychologische Kring

• Di 21/2 om 20.00 u: Kringvergadering in het kringlokaal.
• Do 23/2 om 22.00 u: Optreden Proud and Pregnant in de Shrink, ink. gratis, l.v.v. Student Aid.
• Ma 27/2 om 21.00 u: Raad van beheer in het kringlokaal.

Politika

• Wo 22/2 om 20.30 u: Klassiek concert door jonge laureaten, in de Grote Aula, ink. 80/100.

VRG

• Di 28/2 om 21.00 u: Akademisch concert in de Grote Aula.

Economika

• Di 21/2 om 20.30 u: Hugo Vandamme (manager van het jaar) over Topmanagement in de jaren 90, in aud. Gaston Eyskens, ink. leden gratis.

Farma

• Wo 22/2 om 20.00 u: Concert "Rondinella", een koor- en muziekgroep uit Knokke-Heist, soliste aan de harp: Ingrid Kaufmann, in de Begijnhofkerk.

Historia

• Do 23/2 om 21.00 u: Kantus, in De Ton, ink. 150/200.

Veto, jaargang 15 nr. 20 dd. 20 februari 1989

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredekte: Erik Paredis

Redaktiesekretaris: Carla Rosseels

Redaktie: Johan Reynders, Jan Van der Linden

Doka: Hendrik Delagrang, Roel Rutten

Lay-out en vormgeving: Paul Demets, Luc Janssens, Erik Paredis, Johan Reynders, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Claudia Van de Velde, Tom Ysebaert

Medewerkers: Lut De Boel, Ann De Preter, Bart Dobbelaere, Koen Elst, Alexandra Melis, Benoit Lannoo, Blonde Bab, Geert Sels, Gert Van Assche, Paul Vandepuit, Claudia Van de Velde Tom Ysebaert

Eindredakte: Jan Van der Linden

Opplage: 8000 eksemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 18.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur

Benoit Lannoo

In een speech op de viering van 35 jaar Alma vorige week wist rektor Roger Dillemans ons te melden dat "dit een universiteit is die er zich gelukkig om prijst dat er hier studenten zijn". Daarmee preeft hij zich en de KU Leuven gelukkig dat diezelfde studenten mee behoren in de verschillende geleidingen van de sociale sektor (Alma, huisvesting, noem maar op). Die inspraak van de studenten gaat blijkbaar zelfs zo ver dat de beleidsmensen van de sociale sektor en de universiteit de democratiseringsidee tot de hune hebben gemaakt. Die idee, die de studenten in het medebeheer als prioriteit beschouwen, is niet alle beleidsmensen van nature eigen. Om die idee te realiseren, is er inspraak nodig.

Toch gelooft men wel in het principe van democratisering. Getuige daarvan het jaaverslag '87 van directeur Jan De Vuyst, over de doelstellingen van de sektor Studentenvoorzieningen: "een bijdrage leveren tot de democratisering van het universitair onderwijs (...) aan alle jongeren volledige kans geven tot vorming en intellectuele ontplooiing, ongeacht hun afkomst, financiële mogelijkheden of socio-kultureel milieu." Mooie principes.

Moelijker wordt het diezelfde principes te hanteren bij concrete verwezenlijkingen. Met evenveel gemak als men zich achter de studenteneis voor democratisering schaaft, beschouwt men zogenaamde *ekonomische theorieën* als prioriteit. "Verschil in de kwaliteit en dus in de prijs van grondstoffen brengt automatisch een verschil in de maaltijdprijs met zich mee", bijvoorbeeld. Met andere woorden: voor beter voedsel moet je meer betalen. Het studentenstandpunt zegt dat *eenzelde* - lage - prijs voor alle maaltijden ervoor zorgt dat ook minder begoede studenten in Alma goed kunnen eten. Zo wordt de democratisering bevorderd. De beleidsmensen zijn daarvan klaarblijkelijk overtuigd, maar men beweert dat er geen geld is om dat te realiseren.

Of het 'mechanisme van de indexering'. Men luistert gewillig naar de opwerping van de studenten dat noch de sowieso al belachelijk lage studiebeurzen noch de lonen de index volgen. Men is er blijkbaar ook van overtuigd dat *verhoging* van maaltijdprijzen de democratisering niet bevordert. En toch beweert men dat *indexering* van de Almaprijzen onvermijdelijk is, want er is geen geld.

Zo vergaet het, naast de studenten, ook het Almapersoneel. De beleidsmensen zijn er schijnbaar van doordrongen dat de sociale sektor alleen maar goed kan draaien als er ernstig aandacht wordt besteed aan de situatie van het personeel. Maar op de vergadering van de syndikale delegatie zegt men dat er spijtig genoeg geen "budgettaire ruimte" is om tegemoet te komen aan de noden van het personeel op het vlak van lonen, vakantiegeld, wat dan ook.

Studenten noch personeel vragen dat de sociale sektor de budgettaire problemen zelf oplost. Zij vragen dat de beleidsmensen het uiteindelijk eens zouden wagen naar de bevoegde instanties zoals het Algemeen Beheer aan deze universiteit en het Ministerie van Onderwijs te stappen met die gerechtvaardigde eis om meer geld. Dan zou hun instemming met de vraag naar democratisering eens niet bestaan uit verstopperse spelen achter het mom van "tekort aan budgettaire ruimte", in navolging van minister Coens. Dan zou die instemming niet blijven hangen bij het neerpennen van mooie slogans in het jaaverslag van Studentenvoorzieningen. Inspraak in het beleid is meebeslissingsrecht over het te besteden geld, en waar het vandaan moet komen.

Ook voor het welzijn van de student is de rektor niet ongevoelig. Minder kolleges en meer zelfstudie moeten het studeren aan deze universiteit interessanter maken. Ook het aantal examens zou gereduceerd moeten worden tot maximaal acht. Op die manier zou globaal inzicht bij de beoordeling op een examen weer kunnen primen boven de kennis van de bladspiegel van de cursus. Universitaire cultuur stoelt immers op inzicht en niet op snel voorbijgestreefde feitenkennis. Dit is een van de wezenlijke eigenschappen van een universitaire vorming. Het spreekt echter vanzelf dat hiervoor een grondige mentaliteitswijziging in het examineringsgedrag van de profen onontbeerlijk is.

Konkreet zal er aan de POK's gevraagd worden de essentiële kennisdoelstellingen van de opleiding duidelijk te omschrijven. Deze essentiële componenten moeten dan samen de *truncus communis* van de opleiding vormen. De rest van het programma kan dan door de student met keuzevakken ingevuld worden. In de licenties en ingenieursjaren moet deze keuzemogelijkheid ruim zijn. Op de kandidaturen blijft er meer nodig aan een striktere programmatie omwille van de inleidende en oriënterende functie.

De Akademische Raad onthaalde de beleidsvoorstellen van de rektor positief. Er werd al een eerste keer van gedachten gewisseld over de nota. Volgende vergadering wordt hij verder uitgediept. In de tussentijd kan iedereen dan het geheel grondig bestuderen en zijn opmerkingen op papier zetten. Wordt vervolgd.

Paul Vandeput
Gert Van Assche

Akademische Raad pleit voor efficiënter onderwijs

Afslanking van onderwijsprogramma's

Dat het onderwijs aan deze universiteit - net zoals aan verschillende andere universiteiten trouwens - op een niet erg efficiënte wijze wordt verstrekt, wisten we natuurlijk al langer dan vandaag. De laatste jaren werd dan ook meermalen door professoren en studenten betoogd dat er dringend iets moet veranderen. Tot nu toe bleef het echter bij mooie woorden. Niet dat er geen interessante ideeën voorhanden waren. Het eindrapport van de rektorale denkgroep-Roossens over onderwijsvernieuwing stond vol met interessante suggesties en nieuwe ideeën. Het enige probleem was ze in de praktijk om te zetten. De laatste weken lijkt er echter enige beweging in dit vastgeroeste dossier te zitten. Op de Akademische Senaat van 2 februari kondigde rektor Dillemans al officieel aan dat er concrete plannen uitgewerkt zouden worden met het oog op een nieuwe onderwijskultuur. Op de Akademische Raad van februari was het dan zo ver. De eerste blauwgedruken werden ter tafel gelegd. En het moet gezegd, ze zijn veelbelovend.

De laatste tijd was al merkbaar dat er bij de akademische overheid een bereidheid groeide om het netelige maar daarom niet minder boeiende en noodzakelijke dossier van de onderwijsvernieuwing eindelijk uit de koelkast te halen en in concrete programmavoorsstellen te gieten. Hoe delicaat deze opdracht is, werd al van meet af aan duidelijk met de voorstellen tot hervorming van de eerste kandidatuur Rechten in Kortrijk en de daarbij aansluitende hervorming van het programma in Leuven.

Nadat de oorspronkelijke plannen om aan de Kulak een eerste kandidatuur ekonomie in de Rechten te integreren "politiek onhaalbaar" waren gebleken, had de rektor begin januari in samenspraak met zowat alle betrokken titularen een voorstel uitgewerkt om bepaalde vakken samen te voegen en af te slanken. Daarnaast werden de gemeenschappelijke elementen uit het programma rechten en dat van ekonomie voor het eerst met elkaar ekwivalent gesteld. Ook al zou de concrete inhoud van bijvoorbeeld het vak sociologie verschillen in beide richtingen, dan nog zou je in de andere richting automatisch een vrijstelling bekomen op grond van het in de ene richting gevolgde vak. Van studentenzijde wordt er al jaren op aangedrongen het verlenen van vrijstellingen op grond van reeds gevolgde ekwivalente vakken tot een algemene regel te maken. In het verleden hing dit "recht" van de student af te vaak af van de grillen van individuele profes-

soren en onwillige Permanente Onderwijscommissies (POK's). Vele profen meenden en menen nog steeds dat de inhoud van hun cursus - en dan bedoelen ze alle letters op alle bladzijden van hun syllabus - zoveel beter is dan die van hun kollega's. In de praktijk echter bepalen een andere invalshoek of andere illustraties niet de essentie van een cursus. Er bestaat immers niet zoiets als de ideale cursus.

Hoe revolutionair vernieuwend dit voorstel is, bleek echter al dadelijk uit de massale reacties die het programma

ontlokte binnen de Rechtsfaculteit. De POK's van kandidaturen en licenties vegden het voorstel van tafel, omdat het nieuwe programma niet overeen kwam met de binnen die commissies heersende opvattingen over de programmahervormingen in de rechtsopleiding. Deze houding moet zeker ook ingegeven zijn door de natuurlijke huiver binnen de fakulteiten voor programmavoorsstellen vanwege de akademische overheid. De vraag kan echter gesteld worden of er aan de beleidsverantwoordelijken aan deze universiteit nog wel enige ruimte gegeven wordt om voor de instelling als geheel een effectief beleid uit te stippen.

Op de laatste Akademische Raad stelde de rektor een syntenota voor om in de vastgeroeste situatie eindelijk eens definitief beweging te krijgen. Als algemene principes gaat hij uit van de groeiende consensus dat werk gemaakt moet worden van een efficiënter gebruik van het menselijk potentieel aan deze universiteit. Voor de professoren en assistenten betekent dit minder kolleges en oefeningen geven, en de te doceren stof grondig herzien zodat de essentie opnieuw priemeert. De vrijgekomen tijd kan dan besteed worden aan wetenschappelijk werk, studiebegeleiding en permanente vorming.

Vijfde jaar aggregatie op komst?

4 vervolg van p.1

die tijd uit met aanbevelingen voor een ekstra jaar. Daarbij zouden de studenten een aantal seminars moeten volgen, terwijl ze tegelijkertijd al les geven. Pas na een jaar zou dan eventueel een aggregatiediploma uitgereikt worden.

Kast

Het Interfakultair Centrum voor Aggregatie (ICA), het centrale adviesorgaan voor aggregatie van de KUL, is vorige week met een voorstel op de profen gevraagd dat verder bouwt op het Vliir-voorstel. Het valt uiteen in twee grote blokken.

Ten eerste stelt men dat enkel nog licentiaten les mogen geven in de tweede

en derde graad Algemeen Sekundair Onderwijs (ASO). Tot nu toe geven regenten in de drie laagste en licentiaten in de drie hoogste jaren les. Op 1 september, bij de invoering van de eenheidsstructuur in het middelbaar onderwijs, moet die verdeling tussen beide groepen definitief geregeld worden. Met dit voorstel probeert het ICA dus zoveel mogelijk plaatsen voor de licentiaten in te palmen.

Om de kritiek te ondervangen dat licentiaten wel goede vakspecialisten zijn, maar dikwijls geen goede leraars - en dus niet geschikt om les te geven in het derde jaar ASO - doet het ICA ook een voorstel om de lerarenopleiding beter uit te bouwen. Daarvoor werd het

oude Vliir-voorstel weer uit de kast gehaald en bijgeschaafd.

Het ICA wil de theoretische aggregatievakken voortaan als keuzevakken laten opnemen in de gewone licentieopleiding. Wie later leraar wil worden, volgt dan die keuzevakken in plaats van de normale keuzevakken van de vakopleiding. De huidige stage zou vervangen worden door een vijfde jaar. Tijdens dat jaar krijgt de student een 3/5 opdracht als stagiair in een school, en wordt daarvoor ook 3/5 van het loon van een licentiaat uitbetaald. Hij moet 2/5 van zijn tijd vullen met het volgen van speciale seminarie-oefeningen aan de unief.

Vroom

Of die hele konstruktie enige kans maakt bij de overheid, valt te betwijfelen. Volgens De Standaard is het voorstel om de tweede en derde graad van het ASO eksklusief te reserveren voor licentiaten achterhaald. De Raad van het Nederlandstalig Onderwijs (RNSO) en de Algemene Raad van het Katholiek Onderwijs (ARKO) zien de tweede graad als een 'ontmoetingsgraad' waar licentiaten én regenten les geven. Veel hoop is er dus niet voor het Leuvense idee.

Ook het vijfde jaar voor aggregatie lijkt er voorlopig niet in te zitten. Op het ministerie van Onderwijs wist men ons te vertellen dat er op het moment nog geen plannen in die richting zijn. "Dat zijn vrome wensen van pedagogen die altijd maar willen uitbreiden." Vóór zulke voorstellen er door komen zal men ook van studentenzijde nog tegenkantingen mogen verwachten. In het verleden vond men bijvoorbeeld ook op Kringraad dat de aggregatieopleiding verbeterd moest worden, maar niet door er een extra jaar aan toe te voegen. Wel door eerst een hoop theoretische ballast overboord te gooien en dan naar openingen te gaan zoeken binnen de huidige organisatie van licentiaats- en aggregatieopleiding.

Hoewel de studenten dus niet akkoord gaan met de voorstellen van het ICA, heeft men er wel erg traag op gereageerd. Het voorstel was al een maand bekend vóór er reactie kwam. En toen was de persmotic van het ICA al verstuurd. Gelukkig lijkt er voorlopig nog niets cruciaals te zullen veranderen aan de aggregatie. Als men maar niet in slaap dommelt op het moment dat het menens wordt.

Erik Paredis

BIBLIOTEEK

In vele Leuvense universiteitsbibliotheken kun je boeken ontfangen, en als je je een beetje houdt aan de inleveringsdatum die men je op een briefje heeft meegegeven, heeft die uitleenmogelijkheid voor de lezer niets dan voordelen. Maar o wee als je de uitgeleende boeken te laat terugbrengt. Want vaak is de uitleen geautomatiseerd, en voor lezers in overtreding verandert de computerterminal in een onverbiddelijke kassa. Maningskosten heet zoiets, tot voor kort trouwens alleen aan studenten aangerekend.

Op de Akademische Raad van december jongstleden lag een voorstel ter tafel om voor die maningskosten tot een uniforme regeling aan alle bibliotheken van de universiteit te komen. Op zich niet slecht, vooral als je bedenkt dat de concrete bedragen die dat voorstel voorop stelde bijzonder realistisch waren. Enig euvel evenwel was dat het voorstel bevestigde dat *alleen voor studenten* in overtreding maningskosten aangerekend moesten worden, terwijl de sankties voor profen of assistenten in overtreding beperkt bleven tot een klacht bij de dekaan van hun fakulteit of bij de rektor, indien zij zich na een derde verwittigingsbrief nog niet in regel gesteld hadden. Vandaar het voorspelbare studentenprotest bij dat voorstel.

De zaak is uiteindelijk op de Akademische Raad van maandag jongstleden uitgevochten. De hoofdbibliotekaris kreeg alsnog de gelegenheid uit te leggen dat de bibliotekkollekties aan deze universiteit bestaan en groeien bij de gratie van de professoren, en dat de houding van de studenten getuigde van "misplaatst egalitarisme". Maar de Akademische Raad bleek gevoeliger voor de stelling dat de profen als "medeopbouwers" van de bibliotheken met hun vaak langere uitleentermijnen en de mogelijkheid om een groter aantal boeken mee te nemen al genoeg in de watten worden gelegd, en dat voor al wie zich aan die gedifferentieerde uitleenreglementen niet kan houden, dezelfde sanktie ingesteld moet worden. Profen tot de orde roepen: hopelijk blijft het niet alleen bij een intentie. (BL)

(Foto Hendrik Delagrane)

Fossey nu ook op de planken

De Tijd speelt Congo

Wena de film *Gorillas in the Mist* nog meer open wil zien, kan naar de toneelopvoering 'Congo' (De Tijd) gaan kijken. Ook hier geldt als inspiratiebron Diane Fossey's leefwereld in de Afrikaanse jungle. Na eerdere samenwerking ('Tyrannie der Hulpverlening' en 'Le Diable au Corps'), hebben tekstdichter Paul Pourveur en regisseur Lucas Vandervorst andermaal de handen in elkaar geslagen. Gingen de vorige producties niet onopgemerkt voorbij, dan zou dat voor deze beter wel het geval zijn. Een artikel dat niet bestemd is voor gevoelige lezers.

Paul Pourveur is in tegenwoordig. Amper een week na 'Parade', waarvoor hij ook al het scenario schreef, is zijn 'Congo' nu in Leuven. De vreugde is minder groot dan vorige week, want de tekst is niet het beste wat 's mans brein al heeft voortgebracht. Toch is hij ook nu volgens zijn vertrouwde manier te werk gegaan. Dat wil zeggen, hij heeft zich in kameleonsstijl aangepast aan een uitgangspunt dat een regisseur hem heeft aangereikt. Dat hij daardoor naar de tweede rang gedrukt wordt, is voor hem geen probleem: op deze manier wijst men hem op tema's die hij op eigen kracht niet zou aansnijden.

Woede

Je kunt de kastanjes nu wel eens één keer door anderen uit het vuur laten halen, maar als creatief kunstenaar moet je daar toch liefst niet te veel op toeren. Toch werkt Pourveur de basisideeën in zijn teksten stevast uit naar analogie met één of ander bestaand verhaal of genre. In het verleden heeft hij dat al gedaan met werk van onder andere dichter Fernando Pessoa, Raymond Radiguet, Günther Walraff, Lewis Carroll en Jean Cocteau ... Men kan zich de vraag stellen wat Pourveur uiteindelijk van zichzelf in zijn teksten steekt. Is het uit puur zelfarmoede of uit citeerwoede dat hij zijn toelichting neemt tot het werk van anderen?

Voor 'Congo' ging Pourveur uit van het verhaal van Diane Fossey, u welbekend. In het eerste deel vertrekken tien mannen op zoek naar *das ewig Weibliche*. Ruige macho's moeten voortdurend bewijzen hoe moedig ze wel zijn om bij hun vlam, die zich in hartje Afrika bevindt, te geraken. Pourveur zou dit deel per se in de vorm van een literaire roman, naar model van "De tien kleine negers". In het tweede deel vertelt een vrouw hoe ze zich tegenover de man moet bewijzen als Marilyn Monroe-myte. Hier paste volgens de schrijver 'vanzelfsprekend' de essayvorm. Wat daar nu zo vanzelfsprekend aan is, hebben wij nog steeds niet kunnen achterhalen; het tegendeel wel.

Wat het onderwerp van het essay betreft, zit alles snor. Het situeert zich binnen het wetenschappelijk diskoors over DNA-structuren. Maar de (pseudo)-wetenschappelijke termen dienen alleen om een psychologische zelfanalyse te verbroemen. De verteller probeert zichzelf namelijk beter te leren kennen "via de wenteltrap van haar DNA". Dat gaat gepaard met veel emoties en pijn. Een analyseverslag van de psychiater of een staalge autobiografie, dat kan het misschien best zijn, maar een essay niet, dat heeft andere bedoelingen. Verder probeert deze tekst te verwijzen naar alles wat sinds de humaniora ideeën weet. Er wordt naar hartelust gegaapt, maar het verhaal verliest er enorm veel van zijn dynamiek door.

Het is echter niet alleen door de zwakke tekst dat deze opvoering de mist ingaat. Nochtans begint het allemaal heel goed. Bij het betreden van de zaal, kijkt de toeschouwer recht in een paar stevige spits. Totale verblinding, ontreding en, vooral, van het podium is er niets te zien. Dan doven de schijnwerpers, op de scène krijgt de toneelwerkelijkheid vorm. Een man (Bob de Moor), in groezelig onderhemd, zit te tikken. De schrijver die aan het verhaal werkt dat hij tegelijkertijd ook zal vertellen. Zoals men dat zo vaak doet bij 'De Tijd', wordt een muziekfragment ingelast om de sfeer te evoceren. De vlugste en de gemakkelijkste weg, maar subtiel is wel iets anders. In dit geval is er veel en luide bluesmuziek voor nodig om te suggereren dat De Moor een bikkelharde bonk speelt.

Verzuipen

De verteller is omgeven door een massa opgehoopte voorwerpen. Stapels boeken, valiezen, akwaria, wereldbollen, kranten, je kunt het zo gek niet bedenken of het staat op het podium. Zelfs het belachelijke vogelnestje uit de vorige productie, 'Don Carlos', is er bij. Scenograaf Jan Versweyeld heeft geprobeerd in deze chaos vorm te scheppen door per verhaalonderdeeltje andere attributen te belichten en naar voren te halen. Griekenland, Londen, Zanzibar, het kan allemaal, maar dat hoeft ook niemand te verbazen. Als je het podium maar voldoende volgt, dan kun je er ook alles uitlichten.

Dit oerwoord van attributen heeft zo zijn gevolgen. Tussen deze prularia zijn de akteur en zijn handelingen zeer onbeduidend. En dat is een mooie vondst. Maar het is niet nodig dat de acteurs telkens post vatten bij het voorwerp waar ze over spreken. Of dat nu een schorpioen of een endeldarm is speelt geen rol, alles staat toch op het podium. Voor de toeschouwer wordt deze zit echter zeer vlug een bron van ergernis, omdat het allemaal zo voorstelbaar is en onnodig de aandacht op zich trekt. Een andere zit zijn de *he's* waarmee de verteller om de haverklap naar bevestiging hengelt bij de geaderde. Maar die passen wel voortrefte-

lijk binnen een stuk waar alleen maar 'school Vlaams' wordt gesproken.

De rol van De Moor is de meest komplekse. Hij neemt tegelijkertijd drie vertelinstaties in. Hij is de schrijver die een verhaal aan het creëren is, dat ook vertelt aan een vrouw op het podium, en voor een publiek in de zaal. Dat blijkt teveel hooi op de vork genomen te zijn. Op geen enkel moment kan De Moor een pose vinden die voor die drie instanties tegelijk bevredigend is. Meestal beperkt hij zich tot driftig over en weer rennen en harder roepen dan voor de omstandigheden nodig is. Het denken en fantaseren van de schrijver wordt bijvoorbeeld erg vlug opgegeven. Hoe dan ook, al schrijvend baant hij zich een weg naar de geliefde toe. Van de tien kleine blanken, bereikt er tenslotte één de bestemming.

Monroe

Dat is het moment waarop Mirei Bonte, in Marilyn Monroe verkleed, de rol overneemt. Zij richt zich alleen tot de zaal en zichzelf. In haar zoektocht naar haar ware zijn, stuit zij op een aantal pijnlijke vaststellingen. Op die momenten kan Bonte niet genoeg vorm geven aan de verschillende emoties die haar personage beroeren. Het gevolg is dat zij zich al te vaak verliest in gehuil en geschreeuw. Voor die ene toeschouwer die tot dan mee was, wordt het ook dan te veel.

Geert Sels

'Congo' is te bekijken op woensdag 22 februari, om 20.00 uur. Stadsorganisatie, Stadsschouwburg ontvangt. U betaalt.

Jeugdbewegingen vandaag

Mag het wat konkreter?

Zie worden vaak wat meewarig bekeken: de vele tienduizenden jongeren die elk weekend in de jeugdbeweging actief zijn. Tusschen een vercommercialiseerde, individualistische vrijetijdskultuur geloven zij nog in engagement, samenwerken en andere waarden. Om de weg te vinden gebruiken ze een kompas in plaats van een gewone wegenkaart. Dansen doen ze om het kampvuur in plaats van in gezellige diskoteken. En elke zomer trekken zelfs enkele duizenden van hen de bossen in om in tenten te slapen, om aan zelfgemaakte tafels te eten en om op houtvuur te koken. Nooit van een hotel gehoord, zeker?

Jeugdbewegingen zijn stilaan een anachronisme geworden. De voorkeur van vele jongeren gaat nu uit naar concrete, gespecialiseerde vormen van vrijetijdsvesting. Wie lid is van een muziekvereniging leert een instrument bespelen en treedt op. Sportverenigingen bieden toernooien en trofeeën. Wie bij een jeugdbeweging is kan echter niet met dergelijke prestaties naar buiten treden. Jeugdbewegingen gaan immers uit van een integraal aanbod. Men pikt er van alles mee. Omdat velen zich echter beginnen af te vragen wat de jongeren in de jeugdbewegingen eigenlijk wel doen, groeit in die bewegingen het besef dat er iets aan de public relations moet gedaan worden.

Kinderbeweging

Het wordt nog vaak onderschat hoe belangrijk het voor een jeugdbeweging kan zijn af en toe eens op te duiken in de lokale media. Men kan het natuurlijk ook groter aanpakken. Dat bewezen de scouts vorig jaar nog toen met veel omhaal het 75-jarig bestaan werd gevierd. Het dient gezegd dat de campagne een behoorlijke weerslag had op de ledenaantallen. Niet iedereen is er echter voor te vinden de jeugdbewegingen op een dergelijke manier aan de man te brengen. Het is een discussie die wellicht in het verleden ligt van de discussie in hoeverre jeugdbewegingen zich voor bepaalde activiteiten mogen laten sponsoren. Lokaal gebeurt het al vaak, doch het is de vraag of het grootschaliger moet gebeuren. Sommigen vinden dat men moet meegaan met zijn tijd. Anderen beschouwen het eerder als een verkoop van de jeugd aan de consumptie-industrie.

Het schijnt trouwens allemaal nog wel mee te vallen met het dalen van de ledenaantallen in de jeugdbewegingen. De daling die zich liet gevoelen in het midden van de jaren zeventig is zich aan

het stabiliseren. Bij de KSJ-KSA-VKSJ wist men te vertellen dat de ledenaantallen van de -12 jarigen stegen, terwijl de +12 jarigen in aantal afnamen. (Hier en daar wordt trouwens gemiddeld dat de jeugdbewegingen kinderbewegingen aan het worden zijn.) Het wegvallen van die +12 jarigen ligt voornamelijk aan de concurrentie van andere vrijetijdsvesting maar ook aan het feit dat die leeftijdsgroep een beetje uitgekeken geraakt op de beweging (als men al meedraait vanaf zijn zesde) en aarzelt mee het leiderschap op te nemen. Het is zo dat van de leiding in de jeugdbeweging een vrij grote dosis energie en engagement verwacht wordt. Ook op dat vlak is er een probleem van public relations. Het leiderschap mag best wat gepropageerd worden, nu wordt het immers vaak als een opgave gezien in plaats van als een boeiende vrijetijdsvesting.

Eksperimentjes

Maar wat bieden de jeugdbewegingen nu eigenlijk? Er wordt natuurlijk veel gespeeld maar er wordt ook, zeker naar buiten toe, veel nadruk gelegd op de waardenvorming: sociaal zijn, zich engageren, vriendschap sluiten, leren samenwerken ... Waar er vroeger enigszins flusterend over die waarden werd gepraat, durft men er nu weer meer voor uitkomen. Jeugdbewegingen beweren niet zomaar een vrijetijdsvestiging te zijn maar noemen zichzelf het derde milieu waarin jongeren - naast school en gezin - opgroeien. De vraag is echter vaak of die edele waarden-gedachten niet eerder aan de top leven dan in de verschillende lokale afdelingen. Belangrijker is de vraag naar een concrete invulling van de abstracte waarden. Jongeren vragen immers om concrete en duidelijke antwoorden op hun reële vragen. Ietwat provocerend beschrijft Pol Van Steenvoort in 'Jeugdbewegingen vandaag' hoe de scouts bijvoorbeeld "opvoeden tot relatiebekwaamheid in de experimenteerruimte die de jeugdbeweging biedt, terwijl een konkreter werkende organisatie een project voert rond voorbehoudsmiddelen."

Dat een konkrete werking niet zo rimpelloos zal verlopen, is wel duidelijk. Niet alle ouders zenden hun zoon of dochter naar de Chiromen hen aan een project rond voorbehoudsmiddelen te laten deelnemen of om hen te zien opstappen in een vredesbetoging en in een anti-Zuid-Afrika-manifestatie. De vrees bestaat ook dat men, bij het opteren voor duidelijke waarden, teveel gaat mikken op een kleine, harde kern van overtuigden. Men zal ergens een middenweg moeten zoeken tussen de militantenbeweging met heel concrete waarden en de grote massabeweging met heel algemene, weinig geprofileerde waarden.

Bart Dobbelaere

Over dit en andere problemen wordt er volgende donderdag, in het kader van de Pedagogische Week, gediscussieerd door enkele topfiguren van het jeugdbewegingswerk als Ann Dhondt (KSJ-KSA-VKSJ), Jan Maertens (Chiromen) en Gie Van den Eeckhout (VVKSM). Werp een blik op onze agenda.

VDB

NA DE KWELLING

CITÉS-CINÉS

GOEDELE IN FILMLAND

LICHAAAMSTAAL

TICS VAN MARTENS & C°

PANORAMA

8

Advertentie

Het weekblad met Spirit

Veto viert

Benazir Bhoetto belichaamt de hoop dat Pakistan eindelijk dan toch een pluralistische, sekuliere en democratische republiek zal worden. "Een land dat door een vrouw geleid wordt, zal ten onder gaan", zeiden haar tegenstanders tijdens de verkiezingskampagne, - en nog heel wat rauwere seksistische slogans die we niet zullen citeren. Het heeft haar niet kunnen tegenhouden. Ze is nu de eerste vrouwelijke premier van een islamitische republiek. Amper 36, heeft ze genoeg meegemaakt voor een autobiografie.

'Daughter of the East', heet het boek (Hamish Hamilton, 1988). Een geschikte titel voor een levensverhaal dat toch wel iets van een sprookje weg heeft, vooral in Benazir's eigen versie: een rijke gelukkige jeugd, een booswicht die haar geliefde vader vermoordt en haar zelf opsluit, de Voorzinnigheid die de booswicht letterlijk ten val brengt, de dochter die het werk van de booswicht ongedaan maakt en het voorspoedige bestuur van haar vader herstelt. Er zijn charmante faits-divers, zoals de bijzonderheden van haar kennismaking met haar gearrangeerd-huwelijkspartner Asif Zardari, of de 'trouk met de verkiezingsdatum'. Toen bekend werd dat Benazir zwanger was, besloot generaal Zia verkiezingen te houden in november '88, zo tegen de aangekondigde geboortetijd. Maar "Allah is groot en alle vrouwen liegen", en in september was de kleine er al, zodat Benazir nog twee maanden campagne kon voeren.

Benazir Bhoetto, dochter van Een vrouw uit de duizend-en-één

Heel oosters is het boek niet, het is in het Engels geschreven door een Oxford-Harvard-alumna, en de stijl is van het ontboezemde type. Veel zinnen zonder werkwoord. Zo bijvoorbeeld, wat deden de Pakistaanse soldaten in Bangla Deesj? "Looting. Rape. Kidnapping. Murder." Pakistaanse commentatoren en zelfs Salman Rushdie (de Indo-Britse auteur die het net als Benazir met de mollahs aan de stok heeft) steken de draak met haar Dallas-achtige weergave van emoties: "No, I screamed, no!" Wie het comfort van de lezer heeft, kan immers lachen om iemand die verneemt dat haar vader opgehangen is: "No! The scream burst through the knots in my throat. No!" Het boek is een eerlijk getuigenis, maar mist de (al dan niet oosterse) fijnzinnigheid waarmee een schrijver zijn lezers zou boeien.

Oxford

We vernemen dat Benazir eerst psychologie wou studeren, maar terugschrok voor het opensnijden van dieren (dat schijnt daar in Harvard bij te horen), en dan maar "Comparative Government" ging doen. Tot vreugde van haar vader, minister Zoelfikar Ali Bhoetto. Ze las de feministische klassiekers van Kate Millet en Germaine Greer, en nam deel

aan de Vietnambetogingen. Daar kreeg ze haar traangasdoop. Kort daarna begon haar openbaar leven: ze verzegelde haar vader naar de vredesbesprekingen van Simla met Indira Gandhi. Ze hield de persluis met hun geleuter over haar kleren op afstand en gaf haar ogen de kost. Indira maakte een diepe indruk op haar. Ook zij was de dochter van een toppolitikus (Nehroe, de eerste premier van India), en ze had het vak grondig geleerd. Het was haar interventie die Pakistan de nederlaag had doen lijden in de Bengaalse onafhankelijkheidsoorlog.

Na de catastrofe van 1971, toen Oost-Pakistan (met meer dan de helft van de bevolking) zich losmaakte, werd Zoelfikar regeringsleider. Over zijn regeerperiode wil Benazir niets dan goeds gezegd hebben. Het democratisch gehalte van haar vader was nochtans niet zo zuiver. Omdat Jahja Khan en hij het premierschap geweigerd hadden aan sjeik Moedzjibor Rahman, wiens Awami-Liga in de verkiezingen van 1970 de volstrekte meerderheid had behaald, was de Bengaalse onafhankelijkheidsoorlog begonnen. Tijdens Bhoetto's bewind waren politieke gevangenen en folteringen even gewoon als onder de generaals voor en na hem. In 1977 had hij de stembusresultaten zo opvallend vervalst, dat dit de pretekst werd voor de

staatsgreep van generaal Zia. Niets daarvan in het boek van Zoelfikars liefhebberische dochter. Dit gaafhouden van de familiegeschiedenis is niet alleen emotioneel gemotiveerd, maar vooral een element in een strategie van imago-opbouw. Demokratische dynastieën spreken tot de verbeelding; ze maakt zelf die vergelijking met de Kennedy's.

Hint

Het past niet voor een Pakistaans leider te twijfelen aan de officiële mythe dat Pakistan de vorige wens was van de moslim-massa's in Brits Indië. Benazir schijnt er echt in te geloven, bijvoorbeeld wanneer ze zichzelf citeert: "The people of Bengal exercised their right to self-determination in 1947 when they opted for Pakistan." De ware toedracht is wel iets complexer. In het recente interview in de Standaard heeft ze ongewild een hint gegeven: "Pakistan werd als onafhankelijke staat opgericht om zijn burgers bescherming te bieden." Inderdaad, bescherming; en de stichters van Pakistan hadden er zelf voor gezorgd dat daar vraag naar was.

Het is bekend, en de Indiase moslim-auteur M.J. Akbar heeft het uitvoerig aangetoond (in "India, the siege within" uit 1985, en in zijn zopas verschenen biografie van Nehroe), dat de moslim-massa in Brits-Indië geen eigen thuisland verlangde. De Moslim-Liga van Ali Dzijannah propageerde de "Twee Naties"-theorie (Moslims en Hindoes, twee verschillende naties) en bepleitte de splitsing van het land in een islamitische en een andere staat, maar deed het in de jaren '30 in verkiezingen zeer slecht. De verkozen provinciebestuurders van de multireligieuze Kongrespartij namen

echter ontslag in het kader van een antilokale protest, en de leiders van de Moslim-Liga werden door de Britten als bestuurders aangesteld. Zij organiseerden op 16 augustus 1946 in Kalkatta de "Direct Action Day", een pogrom tegen de Hindoes.

Die lieten niet na, te reageren. Het konflikt eskaleerde, en niemand voelde zich nog veilig. Je Sikh-buurman of je Hindoe-kollega kon plots je moordenaar worden, omdat zij van jou juist hetzelfde vreesden en je dus voor wilden zijn. Door middel van die angstpsychose werd de moslim-massa de behoefte aan de bescherming van een eigen thuisland ingepeperd. En zo verkreeg de Liga de stemmen van de moslims en de splitsing van het subkontinent in een sekulier en pluralistisch India en een islamitische republiek Pakistan. Benazir mag verondersteld worden, deze geschiedenis te kennen, en toch mijmeren te onschuldigheid: "Why did we have to be divided by walls of hatred?" Die vraag oprecht beantwoorden is onvermijgbaar met het premierschap van Pakistan.

Kasten

Pakistan was de creatie van enkele elitegroepen die het progressieve programma van de Kongrespartij verwierpen: de mollahs tegen het sekuliere pluralisme, de grootgrondbezitters tegen het socialisme, de generaals tegen de democratie, en de politici en ambtenaren die in een nieuwe staat een binnenweg naar een topfunctie zagen. Het belang van de verkiezingen van 1988 ligt vooral hierin, dat een generatie politici is aangetreden die de weinig nobele start van Pakistan niet heeft meegemaakt.

Benazir heeft jarenlang in Zia's gevangenschappen gezeten, en kan met gezag de nood aan vrijheid, verdraagzaamheid en democratie bepleiten. Democratie voor Pakistan is meer dan een mooi ideaal. Het is ook het meest effectieve systeem om tot economische ontwikkeling en sociale vooruitgang te komen. Die stelling poneert Benazir, en terecht; maar ze laat na het bewijs te vermelden dat door de moderne geschiedenis van het subkontinent nochtans geboden wordt.

Alles bijeen heeft het democratische India het de laatste 41 jaar veel beter gedaan dan het veelal diktatoriaal bestuurde Pakistan, zowel kwa industrialisering en modernisering, als kwa verdraagzaamheid tegenover minderheden en afbouw van verouderde maatschappelijke situaties (kaste, positie van de vrouw). Dankzij de democratie is er tegemoetgekomen aan de wensen van bevolkingsgroepen als bijvoorbeeld de Tamils, de Gorkha's, de bergstammen, de Sikhs. Tot spijt van de terroristen die ijveren voor een Sikh-staat *Khalistan*, zijn de meeste Sikhs nog steeds tevreden met hun plaats in de Indiase samenleving. India heeft de middelpuntvliedende krachten kunnen beheersen, maar Pakistan heeft de afscheiding van Bangla Deesj niet kunnen verhinderen. De westerse commentatoren die nog steeds beweren dat diktatuur beter geschikt is om immense problemen aan te pakken, worden door de ervaringen op het subkontinent in het ongelijk gesteld.

Rushdie

Wij hebben dan ook veel sympathie voor het politiek programma van Benazir Bhoetto. Laat ons echter niet te vlug te veel verwachten. De nieuwe premier beschrijft zichzelf zeker niet als een heldin, en in de politieke praktijk blijkt zij bereid tot compromissen met het militaire en klerikale establishment. Daarom raakt ze niet aan het defensiebudget, daarom haast ze zich, Rushdies *Satanic Verses* te verbieden en te veroordelen. Ze houdt zich aan de spelregels van de Islamitische Republiek, erop rekenend die geleidelijk te kunnen veranderen. In haar autobiografie blijkt zij vooral aan moeder Pakistan en vader Zoelfikar verknocht te zijn, eerder dan aan abstracte idealen als vrede en democratie. Maar de democratie is het beste instrument om van Pakistan en van haar eigen politieke loopbaan een sukses te maken.

Koen Elst

Veto zoekt schrijvers, lay-outers, zettters, ...

Agressie primeert op seksueel genot

4 vervolg van p.1

komen voor en die belasten de vrouwen uiteraard het meest. Meestal komt ongewenst seksueel gedrag van kollega's. Direktieleden en onmiddellijke chefs volgen pas op de tweede plaats, maar de impact van hun gedrag is dan wel weer dubbel zo groot. Vrouwen die met ongewenste intimiteiten gekonfronteerd worden, zullen minder goed presteren, wat vaak leidt tot ontslag of overplaatsing.

Ook op emotioneel vlak heeft ongewenst seksueel gedrag heel wat negatieve gevolgen. Vrouwen praten zeer weinig over wat hen overkomt. Ze dienen bijna nooit klacht in bij de direktie. Ze vrezen als storende elementen beschouwd te worden of zelf beschuldigd te worden. Wanneer ze toch klacht indienen, blijft die trouwens meestal zonder gevolg. Er zijn ook zeer weinig juridische mogelijkheden om te reageren. Bij de vakbonden en de arbeidsrechtbank stuiten de vrouwen meestal op mannen die aan hun verhaal geen geloof of geen belang hechten. Vrouwen worden op het werk vaak in eerste instantie benaderd als 'vrouw' en niet als kollega of ondergeschikte werknemer.

Een tweede studie onderzocht de hulpverlening die geboden wordt aan slachtoffers van incest. De meeste hulpverleners hebben weinig ervaring met de opvang van dergelijke gevallen. Ze herkennen de signalen niet, ze weten niet hoe ze moeten reageren, ... De hulpverleningssector vraagt zelf om meer informatie, goede opleidingspakketten en samenwerking met de politieke en justitiële diensten. Na deze studie is er een comité opgezet dat de samenwerking van verschillende diensten coördineert: politie, justitie, parket, vrouwenverenigingen, vertrouwenscentra, ... Vooral de vrouwenverenigingen hebben nu eindelijk het gevoel dat ze hun ervaring kunnen meedelen aan 'het apparaat'.

De derde studie tenslotte behandelde de omvang van fysieke en seksuele geweldpleging op meisjes en vrouwen. Een hele grote groep, één derde van de ondervraagde vrouwen, had ooit geweld ondervonden. Het geweld werd ingedeeld in vier gradaties: zeer ernstig geweld zoals verkrachting en alle mogelijke varianten, matig ernstig geweld zoals gedwongen masturbatie, minder

(Foto Roel Rutters)

ernstig geweld zoals betasting boven en onder de kleding en tenslotte non-kontakvormen zoals naakt moeten poseren, moeten kijken naar masturbatie, ekshibitionisme, ... Zeven procent van de ondervraagde vrouwen, 1 op 12 dus, was gekonfronteerd geweest met zeer ernstig geweld. Voor de andere gradaties waren de cijfers: vijf, zestien en negen procent. De daders waren in één derde van de gevallen onbekend en in de overige twee derde van de gevallen ging het om familieleden of bekenden van het slachtoffer. De mythe dat seksueel geweld gepleegd wordt door ongerepte figuren die uit donkere hoekjes tevoorschijn springen, gaat dus in grote mate niet op.

Fysiek en seksueel geweld gaan vaak samen. Dat bewijst dat het agressief karakter primeert op het seksueel karakter van de gewelddad. Miet Smet noemt de faktor van de 'machtsuitoefening' dan ook het belangrijkste motief voor geweldpleging. De traditionele overheersing van de man over de vrouw maakt dan ook duidelijk waarom vooral vrouwen er het slachtoffer van zijn.

Uit de onderzoeken trekt Miet Smet een aantal conclusies naar het beleid toe. In eerste instantie moeten er campagnes gevoerd worden die het tema bespreekbaar maken. Daarnaast moet er meer wetenschappelijk onderzoek gebeuren. De scholen moet ook in het bewustma-

kingsproces ingeschakeld worden. Miet Smet heeft de scholen gevraagd kinderen een film te laten zien waarin hen getoond wordt welke intieme handelingen tussen ouders en kinderen normaal zijn en welke handelingen te ver gaan. Kinderen weten dat vaak niet uit zichzelf.

Een groot probleem vormt ook de politie. Nog al te vaak wordt er op een vrouw die aangifte van verkrachting komt doen met ongelof en hoongelach gereageerd. Vrouwen noemen hun ervaringen met de politie vaak een vorm van 'geestelijke verkrachting'. De generale staf van de rijkswacht en het politiebureau zijn zich van dat gebrek bij hun personeel bewust. In alle rijkswachtopleidingen is sinds kort dan ook een pakket over geweldpleging op vrouwen en kinderen opgenomen. Een andere maatregel die Miet Smet graag tegen maart gerealiseerd zou zien, is de invoering van een 'set' voor de opvang van slachtoffers van seksuele agressie. Politieambtenaren van rijkswacht weten vaak niet hoe ze moeten beginnen aan het onderzoek van iemand die seksueel misbruikt is. In Canada heeft men voor ieder slachtoffer dat aangifte komt doen, zo'n kofferje ter beschikking; daarin staan een vijftal stappen aangegeven, die uitgevoerd moeten worden. Bijvoorbeeld: eerst monsternemen van aanwezige zaad of bloed, vervolgens dat soort

vragen stellen, ...

Wat ook dringend zou moeten gebeuren, is een doorlichting van de wetgeving. Momenteel is het nog altijd zo dat enkel verkrachting tussen man en vrouw, buiten het huwelijk, in de normale coïtushouding strafbaar is. Anale verkrachting, verkrachting tussen mannen, verkrachting met een voorwerp, verkrachting binnen het huwelijk, ... worden niet als strafbare feiten erkend. Miet Smet heeft vier jaar geleden een wetsontwerp ingediend om de definitie van verkrachting te verbreden. Maar de discussie in kamer en senaat verloopt erg stroef. Vooral oudere senatoren durven de 'dingen' niet bij naam noemen: spreken over seksuele handelingen, komt bij hen als heiligheidschennis over. Maar daardoor blijft ook een adequaat beleid uit. Op verkrachting staat trouwens nog altijd een lichtere straf dan op diefstal. Verkrachters komen er meestal zeer gemakkelijk onderuit.

Over een snelle rechtzetting van al deze wantoestanden maakt Miet Smet zich geen illusies: "Ik ben in de vrouwenbeweging actief geworden toen ik vijftientig was. Ik dacht toen dat we alles binnen vijf jaar opgelost zouden hebben. Ondertussen ben ik zesenvertig en weet ik dat dat binnen zestig jaar nog niet het geval zal zijn."

Carla Rosseels

De Faculty Club doet zijn naam van extravagante non-konformistische kultuurtempel weer alle eer aan met de Dali-tentoonstelling. Wegblijven daar. (Foto Roel Rutters)

Dali-tentoonstelling in de Faculty-club

Let ook op het prijskaartje

Salvador Dali is dood. Leve Salvador Dali. Het beste wat een kunstenaar in deze tijden kan overkomen, is sterven. Meteen staat hij volop in de belangstelling, is er interesse voor zijn werk en gaan de prijzen de hoogte in. Elke oen die op zijn zolder een of ander lor van de artiest liggen heeft, haalt het snel van onder het stof en beweert bij hoog en bij laag dat hij altijd en onvoorwaardelijk in het uitzonderlijke talent van het betreurde genie heeft geloofd. Lijkenpikkerij. Wij fronden dus de wenkbrauwen toen we merkten dat de Faculty Club al uitpakte met een Dali-tentoonstelling toen de Meester nog niet koud was. Een evaluatie.

De Faculty Club is een restaurant. Dit kan misschien niet relevant lijken maar is het wel. Een restaurant is immers niet de tentoonstellingsruimte bij uitstek. De kunstzinnige bezoeker moet zich tussen gedekte tafels en druk in de weer zijnde kelners door manoeuvreren om enig zicht op de schilderijen te krijgen. Ideaal is anders. Het kunt je niet van de onaangename indruk ontdoen dat het getoonde werk bijzaak is, achtergronddecor bij alweer een kopieus diner.

Deze ongemakken hadden we er graag bijenomen als de tentoonstelling inhoudelijk hoge toppen scheerde. He-las. Het begint al bij de begeleidende brochure. Mooi papierje, keurig gedrukt maar wat heb je d'r in godsnamen aan? Het inleidende tekstje van ene Bernard van Dyck bevat enkele gemeenplaatsen over de Catalaanse kunstenaar ('extravagante non-conformist', 'geniale verbeelding', 'ongebreidelde scheppingsdrang') maar zegt niets over het hoe, het wat en het waarom van de tentoonstelling. Tenzij we flagrante leugens als "Dali aan het Vlaamse publiek voorstel-

len is het doel van deze tentoonstelling" of "deze ruim opgevatte manifestatie (...) moeten geloven.

Fluiten

Dat deze uitspraken nergens op slaan, merk je al bij het binnenkomen. In enkele toonkasten staan *minor works* van Dali uitgestald maar door de onhandige opstelling loop je er zo voorbij. Naar verhelderende kaar-ten met bijvoorbeeld titel, datum, eigenaar of kollektie kun je fluiten. Was dat echt teveel gevraagd? Het substantiële(er) werk hangt in de gang, aan de muren van de zitkamer en in de twee eetzaal. Een verpletterende indruk maken de doeken en de tekeningen niet. Niet alleen de ongeschikte omgeving is daarvoor verantwoordelijk, ook het werk zelf behoort gezinszins tot het kwalitatief meest hoogstaande. We krijgen etsen, gravures, akvarellen en zelfs wandtapijten voorgeschoteld. Een behoorlijk aanbod maar elke samenhang is zoek. Je vraagt je

tevergeefs af hoe de werken zich situeren in het oeuvre van Dali, hoe zwaar ze doorwegen, hoe bepalend ze zijn voor een stijlperiode van de meester.

Een eenvoudige kronologische opstelling had al enig licht geworpen op de evolutie maar ook daar blijft je van verstoken. De verschillende periodes van Dali zijn wel vertegenwoordigd maar ze worden door elkaar gehaspeld. De bekende Dali van groteske doeken als 'De verzoeking van de Heilige Antonius' is echter op één doek na, afwezig. Het zou dus een tentoonstelling van de 'andere Dali' kunnen geweest zijn maar daarvoor ontbreekt de nodige duiding.

Die 'andere Dali' kan echter maar matig boeien. Er zijn teveel tussendoortjes, vluiggertjes en schetsen om een blijvende indruk te maken. Enkele pop-art achtige schilderijtjes van explosierende hoofden deden ons aan SF-stripverhalen denken maar waren al aan al niet veel meer dan tot kunst uitgelopen vlekken. De toonkasten die we zo achteloos voorbijgeloopen waren, bleken dan nog het interessantste materiaal te bevatten. Behalve boekillustraties bij 'Alice in wonderland' en poëzie van Apollinaire, lag er ook een scenario voor een surrealistische film dat door Dali geschreven was.

In de toonkasten ligt ook een aardige staalkaart van commerciële kunst. Het is geweten dat 'Avida Dollars' niet vies was van geld. Hij heeft zijn talent dan ook op magistrale wijze verzilverd. Handig inspelend op de burgerlijke hang naar kitsch en Grote Namen, schrok hij er niet voor terug om een tekeningetje van niks op pakweg een porseleinen servies te laten afdrucken. De naam Dali zorgde er dan wel voor dat het tegen forse prijzen toch aardig verkocht. Kassa, kassa. Behalve zo'n servies zie je in de Faculty Club ook sjaltes en juwelen, inclusief echtheidscertificaat. De klant wil immers ware kunst.

Dat commerciële aspect overheerst ook de hele tentoonstelling. De doeken zijn voor flinke prijzen te koop. In plaats van informatieve kaar-tjes kleven er op de lijsten dan ook meestal prijsetiketten of gekleurde bolletjes. Die laatste maken duidelijk dat het werk in kwestie een gelukkige koper gevonden heeft. "Dali aan het grote publiek voorstellen"? Het hele opzet heeft meer weg van een cultureel-modieuze opsmuk voor een omgeving waar kapitaalcrachtige zaken-lui komen onderhandelen over belang-wekkende transaksies. En *passant* kunnen ze dan met hun zakgeld een aardig akvareltje van een goed in de markt liggende kunstenaarsnaam aanschaffen. Ook een goede investering.

Tom Ysebaert
Claudia Van de Velde

De Dali-tentoonstelling loopt nog tot 24 maart in de Faculty Club, Groot Begijnhof 14. Er is mogelijkheid om met Bancontact te betalen.

20 AGENDA

Samenstelling: Alexandra Melis

Maandag 20 februari

- 20.00 u **KONCERT** Nieuw Belgisch Kamerorkest ol Jan Caeyers brengt werken van Mozart, Weber, Bizet, met de Franse pianist Jean-Marc Luisada, in de stadsschouwburg, org. NBK.
- 20.00 u **DEBAT** Van katekwaad tot erger, waarheen met de bijzondere jeugdzorg, Sencie-instituut, org. Pedagogische kring.
- 20.30 u **FILM** Retrospektieve Alexander Kluge: Der starke Ferdinand (Duitsland, 1975, Engelse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 20.30 u **LEZING** 14-daagse relatievorming en seksualiteit: Geef me wat warmte, met M. Ploem (psychoteraapeut) en Prof Burggraave (KUL), in aud. Vesalius, lok. 02.17, ink. gratis, org. Studentenvoorzittingen.

Dinsdag 21 februari

- 17.00 u **LEZING** Geschiedenis van de Westerse dans door Alexander Baervoets, in L&W, 8ste verd., ink. gratis, org. Stuc/Instituut Theaterwet.
- 20.00 u **OPTREDEN** Johan Verminnen, in de stadsschouwburg, org. CC Leuven.
- 20.00 u **DEBAT** Minister André Geens over de recente Zaire-affaire, gevolgd door vraaggesprek gemoderd door Veldeman, in de Kleine Aula, org. VuJo-KUL.
- 20.30 u **DEBAT** De pedagogische waarden achter Tik-Tak en Sesamstraat, auditorium Michotte, Tienstrat 102, org. Pedagogische Kring.
- 20.30 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: De amateur (Polen, 1979, Franse ondertiteling), over de mens die geluk en zekerheid opoffert voor het avontuur, in de Vlaamse Leergangen (achter 1 stadhuis), ink. 80/100, org. Stuc.
- 20.30 u **LEZING** Hugo Vandamme (manager van het jaar) over Topmanagement in de jaren '90, in aud. Gaston Eyskens, Dekenstr. 2, ink. 0/50, org. Ekonomia.
- 20.30 u **TEATER** Ik ben gene konijn en andere erotische verhalen door Felice Damiano en Luk Saffloer, in aud. Minnepoort, K. Albertin 52, ink. 200/250, org. CC Leuven.
- 20.30 u **FILM** 14-daagse relatievorming en seksualiteit: Une flamme dans mon coeur (A. Tanner, 1987), in de Vlaamse Leergangen, ink. 75/100, org. Studentenvoorzittingen/DAF.
- 23.00 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: Zonder einde (Polen, 1984, Franse ondertiteling), over wanhoop, solidariteit en de dood van romantische idealen, in de Vlaamse Leergangen, ink. 80/100, org. Stuc.
- 23.00 u **BARKONCERT** I-Tal Roots, een Afrikaanse reggae-groep uit Nantes, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.

Woensdag 22 februari

- 12.30 u **MUZIEKTEATER** De taal der verlieden door het Gebeuren, met tekst van de Franse filosoof R. Barthes uit 'Fragments d'un discours amoureux', in het Stuc, ink. gratis, org. Kultuurcommissie KUL.
- 14.30 u **POEZIE** Leuvense middagen der poëzie: Nieuw-realistisme van Gust Gils, (een poëtische verwoording van absurde grappen), in de Kansel, Munststr. 15, ink. gratis.
- 19.30 u **LEZING** ESA-programma Hermes: Pilot training facility, met ir. De Swert en Haine, in aud. De Molen, kampus Arenberg Heverlee, org. Euroavia Leuven.
- 20.00 u **TEATER** De Tijd brengt Congo, geregisseerd door Lucas Vandervorst, in de stadsschouwburg, ink. 150/300, org. Stuc/CC Leuven.
- 20.00 u **KONCERT** Rondinella, koor- en muziekergroep uit Knoke-Heist, soliste aan de harp: Ingrid Kaufmann, in de Begijnhofkerk, org. Farmaceutika.
- 20.15 u **LEZING** Filosofische konferenties '50 jaar na Husserl': Levinas, uittocht uit de fenomenologie door L. Bouckaert, in het HIW, K. Mercierplein 2, ink. gratis, org. HIW.
- 20.30 u **OPTREDEN** Gevarieerd programma met muziek, zang en ballet door jonge solisten, in de Grote Aula, ink. 80/100, org. Politika.
- 20.30 u **PANEGESPREK** 14-daagse relatievorming en seksualiteit: Man-vrouw relatie, met T. Dehaene (NRGP), prof Leysen, Van Balen, Leirman en Hillewaere, met prof Lagrou, in aud. Vesalius, lok. 02.17, ink. gratis, org. Studentenvoorzittingen.
- 20.30 u **POEZIE-AVOND** Poëzie rond het thema 'verwarloosde jeugd', 'Jeugdhuus Schrabbel, Craenendonck 47, 3000 Leuven, org. Pedagogische Kring.
- 21.00 u **OPTREDEN** Germania Band The B-tunes in zaal Lido, ink. 100, tv Student Aid.
- 23.00 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: Het toeval (Polen, 1982, Franse ondertiteling), waarin de ontlooppingsmogelijkheden van het individu in de Poolse maatschappij bestudeerd worden, in de Vlaamse Leergangen, ink. 80/100, org. Stuc.

Donderdag 23 februari

- 19.30 u **LEZING** Avonden van de Nederlandse literatuur: Koen Van Velsen (Bussum), in Naamestr. 96, ink. gratis, org. Departement Architectuur KUL.
- 20.00 u **KONCERT** Sufonisch orkest Lemmensinstituut olv Edmond Savieniers brengt werken van Ravel, Schumann en Swerts, met Dina Grossberger (Mezzo) en Isabelle Brys (cello), in Herestr. 53, ink. 120/180, org. Lemmensinstituut.
- 20.00 u **LITERATUUR** Vernieuwende strekkingen internationaal in de literatuur na 1950, in 1 Stuc, org. Univ. Werkgroep Literatuur.
- 20.00 u **DEBAT** Jeugdbewoering: opvoeding of baby-sit, Sencie-instituut, org. Pedagogische Kring.
- 20.30 u **DANS** Beyond Zero door Laurie Booth die zijn unieke dansstijl ontwikkelde vanuit kontakimprovisatie, aikido en capoeira, in het Stuc, ink. 180/250, org. Stuc.
- 20.30 u **FILM** 14-daagse relatievorming en seksualiteit: Une flamme dans mon coeur (A. Tanner, 1987), org. Studentenvoorzittingen/DAF.

Vrijdag 24 februari

- 20.00 u **KONCERT** Symfonisch Orkest van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel brengt Petite Symphonie Concertante van F. Martin en Chain II van W. Lutoslawski, in aud. Minnepoort, K. Albertin. 52, org. Kultuurcommissie.
- 20.00 u **FILM** Drie-kontinenten-filmfestival: De mooie duivenmelker, Braziliaanse film van Ruy Guerra, Vlaamse leergangen, org. Derde Wereldraad Leuven & DAF.
- 20.30 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: Gij zult niet doden (Polen, 1988, Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 22.00 u **FILM** Drie-kontinenten-filmfestival: Leila and the wolves, Libanese film van Heiny Srour, Vlaamse leergangen, org. Derde Wereldraad Leuven & DAF.

Zaterdag 25 februari

- 20.00 u **FILM** Drie-kontinenten-filmfestival: Zan Boko, Afrikaanse film van Georges Que-draogo, Vlaamse Leergangen, org. Derde Wereldraad Leuven & DAF.
- 20.30 u **FILM** Retrospektieve Krzysztof Kieslowski: Gij zult niet doden (Polen, 1988, Franse ondertiteling), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 22.00 u **FILM** Drie-kontinenten-filmfestival: Het dak van de wereld, Indische film van Satyajit Ray, Vlaamse Leergangen, org. Derde Wereldraad Leuven & DAF.

Zondag 26 februari

- 15.00 u **FILM** Drie-kontinenten-filmfestival: De kleine reid, Zuidamerikaanse film van Olegario Barrera, Vlaamse Leergangen, org. Derde Wereldraad Leuven & DAF.

TENTOONSTELLINGEN

- Salvador Dali:** tot donderdag 2 maart in Faculty Club, alle werkdagen van 10.00 tot 12.00 u en van 15.00 tot 19.00 u.
- Hugo Duchateau:** tot 24 februari in expozaal L&W, van 12.00 tot 18.00 u en in weekend van 14.00 tot 18.00 u.
- Bewogen Beweging en Katoliek Vlaanderen en de joden:** tot 25 februari, van 09.00 tot 18.30 u, za van 09.00 tot 12.00 u, in Centrale Bib, Ladeuzeplein, ink. gratis.
- Guido Verstreken:** tot donderdag 2 maart in het UZ Gasthuisberg, ink. gratis.

FEEST!

U hoeft ons niet te geloven - wij geloven het haast zelf niet - maar al twintig nummers lang maken wij Veto jaargang 15 voor u. En volgende week komt er daar nog eentje bij. Op zeer onsymbolische wijze zal Veto nr. 21 zelfs het jubileumnummer worden van jaargang 15.

Want al kan het u waarschijnlijk geen bal schelen, die 15 gaan we vieren. Vooral zonder u natuurlijk. Maar omdat we zo bekommerd zijn om ons lezerspubliek, is er dus dat jubileumnummer. En wat voor een. Zomaar eventjes zestien pagina's (ahum), waarin wij onze persoonlijke standpunten ventileren over mannen, vrouwen en alles daar tussenin, over kunst en kitsch, en vooral over de sociale zekerheid. Zelfs onze Roger begint al te saliveren van voor-genot.

(Foto Hendrik Delagranghe)